

Nienke Endenburg, PhD
GZ psycholoog

Faculteit Diergeneeskunde

n.endenburg@uu.nl

‘EEN GOED AFSCHEID IS BELANGRIJK’

Rouwen om een huisdier

Na vaak jarenlang lief en leed te hebben gedeeld met je huisdier, komt er uiteindelijk toch dat nare moment dat we afscheid moeten nemen van onze trouwe viervoeter of lieve pluizenbol. Hoewel huisdieren ook een natuurlijke dood kunnen sterven, kiezen eigenaren er in overleg met de dierenarts ook vaak voor om hun dier te laten inslapen om onnodig lijden te voorkomen.

Een dierenartsenpraktijk krijgt vaker een bedankje van een eigenaar ontvangen na een goed verlopen euthanasie dan na een goed geslaagde operatie. Dit zegt wel iets over hoe belangrijk het afscheid van een huisdier is en wat de rol van een dierenarts en para-veterinair hierin kan zijn.

In deze lezing zal worden ingegaan wat maakt dat we over een goede euthanasie praten. Het gaat niet alleen om de technische handeling, maar juist alles daarom heen. Hoe is de omgeving? Wordt er voldoende tijd genomen? Krijgt de eigenaar genoeg informatie? Is er na afloop tijd om nog even bij het dier te blijven? Dit soort zaken spelen een belangrijke rol in de beleving van een eigenaar.

Een rustige ruimte waar een euthanasie plaats kan vinden kan heel prettig zijn, zowel voor de eigenaar, het dier, maar ook voor de leden van het veterinaire team. Deze kamers kunnen er uit zien als een huiskamer met een bank, een grote plant en zachte verlichting. In deze kamer kunnen dieren worden geëuthanaseerd en kunnen eigenaren in alle rust afscheid nemen van hun dier. Het is zo belangrijk om een moment van rust te creëren. Dat lukt beter in een huiselijke sfeer aan het einde van een dag, dan in een steriele kamer tijdens het spreekuur waarbij de volgende eigenaar alweer staat te wachten.

Kinderen en rouw

Vaak hebben kinderen een hechte band met een dier. Dieren blijken voor kinderen vertrouwens “personen” te zijn. Het is dan ook belangrijk dat kinderen op hun eigen manier afscheid kunnen nemen. Bovendien gaan kinderen vaak makkelijker met de dood om dan hun ouders. Ze willen vaak precies weten wat er met het dier gebeurt. Wat dat betreft zijn het net kleine wetenschappertjes.”

Aanwezigheid bij de euthanasie

Naast de omstandigheden, is ook het moment van euthanasie zelf belangrijk. Voor eigenaren is het goed om met eigen ogen te zien dat hun dier is ingeslapen. Het komt wel eens voor dat eigenaren die niet bij dit moment aanwezig waren, zich later gaan afvragen of hun dier wel echt dood is. Bij paarden ligt het euthanaseren wat anders dan bij gezelschapsdieren. Bij de Universiteitskliniek voor Paarden (UKP) hebben ze een speciale kamer met een kantelbare wand. Een paard moet namelijk staand geëuthanaseerd worden waarbij deze door benen kan zakken en met het hoofd tegen de grond kan klappen. Dat is heel vervelend voor een eigenaar om te zien. Dankzij de kantelbare wand kan het paard rustig begeleid worden tot hij op zijn zij ligt. Daarnaast kan een paardeneigenaar er ook voor kiezen om alleen bij de premedicatie aanwezig te zijn en niet bij de euthanasie zelf. Dit gebeurt vaak wanneer een paard in de wei staat.

Na de dood

Nadat een dier overleden is, kan de eigenaar zelf beslissen wat er met het dier gebeurt. Zo kan hij het dier begraven in zijn eigen tuin of laten begraven bij een speciale dierenbegrafplaats. Ook is het mogelijk om een dier te laten cremen in een dierencrematorium. Een andere mogelijkheid is om het dier, via het dierdonorcodicil, ter beschikking te stellen voor onderzoek en onderwijs. Wat je ook steeds vaker ziet is dat mensen ervoor kiezen hun huisdier te laten opzetten. Dat klinkt een beetje luguber, maar is toch een stijgende trend. Een laatste optie is om het dier bij de dierenarts te laten die deze dan op laat halen door een destructiebedrijf. Het is belangrijk dat eigenaren een goede afweging kunnen maken en kiezen wat het beste bij hun past. Een afscheid kan nooit meer opnieuw!”

Een kleine moeite met een groot effect

Dierenartsenpraktijken die de tijd nemen voor een euthanasie en zorgen voor prettige omstandigheden, kunnen eigenaren daarmee tot grote steun zijn. Met het oog op de klanttevredenheid is dit zeker een aspect dat aandacht verdient. Kleine gebaren, zoals het nemen van wat extra tijd of het sturen van een rouwkaart, kunnen een groot effect hebben. Mensen die zich hierin goed begeleid voelen zullen dan, ondanks het verdriet, toch met een goed gevoel terugkijken op onze zorgverlening. En dat betekent dat ze met hun volgende huisdier weer bij dezelfde dierenartsenpraktijk zullen aankloppen.